

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/47/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6311200925
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2011:6311200925.7

Rozhodnutie

Okresný súd Brezno, samosudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, dcéru T. U., nar. XX.XX.XXXX, nezamestnanej, bytom P., L., U. XXX/XX, t.č. L. L., L. L. XX a O. X., nar. XX.XX.XXXX, zamestnaného u Jozefa Kútika - dokončovacie práce - interiér a exeteriér, bytom L. L., P. XXX/XX, v zastúpení JUDr. Miroslavom Bachynecom, advokátom, AK Podbiel 177, v spoločnom konaní o vzájomných návrhoch rodičov maloletej na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k nej, takto

rozhodol:

I. Maloletá Q. X., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej od 03.03.2011 po 25,38 Eur mesačne, od 01.07.2011 po 26,- Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona výživným vo výške 30% z takto zmeneného životného minima, vždy do 15.teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletej.

III. Za obdobie od 03.03.2011 do 03.11.2011 vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 3,37 Eur; tento dlh je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky maloletej do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Styk otca s maloletou súd n e u p r a v u j e .

V. Návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej sa z a m i e t a .

VI. Otec je p o v i n n ý nahradiť štátu trovy konania spočívajúce v zaplatenom znalečnom vo výške 475,60 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 02.03.2011 matka maloletej doručila tunajšiemu súdu návrh, ktorým sa domáha zverenia maloletej do svojej starostlivosti s tým, aby otec bol zaviazaný prispievať na ňu výživným 150,- Eur mesačne.

Dňa 15.02.2011 otec maloletej doručil tunajšiemu súdu návrh, ktorým sa domáha, aby maloletá jemu bola zverená do osobnej starostlivosti a jej matka aby bola zaviazaná prispievať na ňu minimálnym výživným.

Tunajší súd uznesením č.k. 2P/6/2011 - 5 zo dňa 03.03.2011 spojil konanie o obidvoch návrhoch do spoločného konania, ktoré sa vedie pod značkou 8P/47/2011.

V tomto spoločnom konaní súd vykonal dokazovanie výsluchom obidvoch rodičov maloletej, právneho zástupcu otca, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa so znaleckým posudkom 24/2011 vypracovaným znalcom T.. Q. W., oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

Maloletá je narodená mimo manželstva. Od 07.02.2011 rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Dňa 26.02.2011 otec maloletej násilne vtrhol do domu, v ktorom bývala matka s maloletou a maloletú jej zobral. Na návrh matky tunajší súd uznesením č.k. 8P/47/2011 - 15 zo dňa 03.03.2011 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti matky, zároveň mu uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 25,38 Eur mesačne. Toto predbežné opatrenie sa stalo právoplatným 25.02.2011 a vo výroku o povinnosti otca odovzdať maloletú do starostlivosti matky sa stalo vykonateľným 03.03.2011.

Maloletá má 4,5 roka. Je zdravá. Navštevuje Materskú škôlku v Pohronskej Polhore, kde jej matka ako osoba v hmotnej núdzi poplatok neplatí, platí len za stravu 1,- Euro na mesiac.

Matka maloletej je slobodná, nemajetná. Maturitou ukončila spojenú strednú školu podnikania v Brezne. Je nezamestnaná. Jej mesačný príjem predstavujú dávky v hmotnej núdzi a prídavky na maloletú. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Býva v dome starej matky T. V., kde býva aj jej matka Q. U.. Vedú spoločnú domácnosť, na ktorú ona neprispieva. Je zdravá.

Otec maloletej je slobodný, nemajetný. Neukončil stredné odborné učilište strojárske. Od 01.04.2011 do 31.12.2011 má uzatvorenú dohodu o vykonaní práce s Jozefom Kútikom - dokončovacie práce - interiér a exteriér s priemerným čistým mesačným príjmom 51,123 Eur. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Žije s matkou a bratom v rodinnom dome matky. Vedú spoločnú domácnosť, na ktorú mesačne prispieva 30,- Eur. Je zdravý.

Na pojednávaní dňa 29.03.2011 matka maloletej trvala na podanom návrhu - navrhla maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti a jej otca zaviazat' prispievať na ňu minimálnym výživným s účinnosťou od 07.02.2011, odo dňa kedy s maloletou opustila spoločnú domácnosť. Nežiadala aby súd upravoval styk otca s maloletou, prejavila ochotu dohodnúť sa s ním na tomto styku. Odôvodnila, že spoločnú domácnosť, ktorú viedla s otcom maloletej v rodinnom dome jeho matky opustila pre jeho agresivitu, najskôr len ústnu, neskôr aj fyzickú.

Na pojednávaní dňa 29.03.2011 právny zástupca otca uviedol, že trvá na návrhu, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca, matka aby bola zaviazaná prispievať na ňu minimálnym výživným. Tiež nežiadal upraviť styk matky s maloletou, nakoľko sa na tom rodičia dokážu dohodnúť. Podľa neho otec má lepšie podmienky na výchovu maloletej ako jej matka.

Otec maloletej sa na pojednávaní pripojil k tomu, čo uviedol jeho právny zástupca. Zdôraznil, že matka maloletej má zlé sociálne podmienky. Podľa neho sa matka ani o maloletú nedokáže postarať, stará sa iba o svoj zovňajšok.

Zo správy ÚPSVaR v Brezne zo dňa 24.03.2011 súd zistil, že matka spolu s maloletou bývajú v rodinnom dome starej matky T. V.. Rodinný dom je dvojpodlažný, obývatel'né je len prízemie, ktoré pozostáva z 2 izieb, chodby a kuchyne. V čase šetrenia bol v domácnosti relatívny poriadok. Domácnosť je skromne zariadená starým zachovalým nábytkom. Matka s maloletou užívajú izbu, kde sa nachádza rozťahovací gauč, 2 kreslá, stolík a skrine. Podlaha je betónová sčasti pokrytá kobercom. Druhú izbu užíva stará matka matky maloletej s jej matkou a bratom, v tejto izbe je manželská posteľ, váľanda, veľké skrine,

veľký stôl so stoličkami a dve kreslá. Kuchyňa je tiež zariadená veľmi skromne - je tam malá staršia kuchynská linka a pec na pevné palivo.

Z tejto správy vyplýva, že otec maloletej býva v dvojpodlažnom rodinnom dome, v ktorom prízemie užíva jeho matka a brat, poschodie má k dispozícii otec maloletej. Prízemie pozostáva z 1 väčšej miestnosti s krbom, kuchyne a príslušenstva. Na poschodí sa nachádzajú 3 izby, kuchyňa a príslušenstvo. Jednu izbu na poschodí užíva matka otca maloletej. Ďalšia izba je spálňou otca, kde by mohla byť aj maloletá, v nej sa nachádza manželská posteľ, váľanda, skrine, na dlážke je koberec. Kuchyňa je spojená s obývacou izbou. V kuchyni je kuchynská linka, stôl a stoličky. V obývacej izbe je rohový gauč, kreslo, stôl, moderná obývací stena a televízia. Domácnosť je čistá, javí sa riadne a pravidelne udržiavaná, pôsobí príjemne a útulne.

Pracovníčky ÚPSVaR v Brezne zisťovali na Obecnom úrade v Pohronskej Polhore aj povest' obidvoch rodín, zistili, že obidve rodiny sú bezúhonné a bezproblémové.

V závere správy sa konštatuje, že pre výchovu maloletej má otec vytvorené lepšie bytové podmienky, na toto prostredie je maloletá viazaná, nakoľko od narodenia žila len v tejto domácnosti. Počas spolužitia rodičov však starostlivosť o maloletú zabezpečovala najmä matka. U maloletej je evidentná citová väzba na obidvoch rodičov.

Z fotokópie správy T. T. X., všeobecného lekára pre deti a dorast zo dňa 14.03.2011 súd zistil, že maloletá nebýva často chorá. V roku 2010 bola trikrát chorá, v roku 2011 raz bola ošetrovaná ohľadom kašľa a raz ohľadom zapálených očí. Maloletá bola ošetrovaná v sprievode matky. Hygiena maloletej je dobrá, správanie maloletej počas ošetrovania v ambulancii je primerané veku, komunikuje, na otázky odpovedá adekvátne. Starostlivosť o maloletú je dobrá.

Nakoľko na pojednávaní 29.03.2011 obidvaja rodičia maloletej trvali na svojich návrhoch, rozhodnutie o týchto ich návrhoch závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, preto súd uznesením č.k. 8P/47/2011 - 49 zo dňa 01.04.2011 ustanovil do konania znalca z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých T. Q. W.. Tento znalec po vykonanom vyšetrení vypracoval písomný znalecký posudok č. 24/2011.

V závere znaleckého posudku sa uvádza, že maloletá jednoznačne emočne preferuje svoju matku, na ktorú je intenzívne naviazaná, nechce sa od nej odlúčiť, aj keď nemá žiadny problém byť v kontakte s otcom, zvlášť toho času, keď od otca dostala psíka, ktorý ju motivuje na istý čas sa od matky odlúčiť. Po násilnom odlúčení otcom od matky je maloletá ešte výraznejšie naviazaná na matku a nebolo by vhodné toho času ju ani experimentálne od matky odlúčiť na dlhšiu dobu.

Vzťah oboch rodičov k maloletej je emočne zrelý, citovo obohacujúci, matka dokáže byť empatickejšia voči potrebám maloletej ako jej otec.

Matka dokáže výrazne emočne sýtiť maloletú, byť voči nej dostatočne empatickou a maloletá je emočne na nej výrazne závislá. Ide o tzv. biologickú spätosť s matkou. Tým, že ich otec násilím odlúčil, maloletá sa viac upla na matku. Vzťah maloletej voči otcovi po odlúčení od matky sa stal v istom zmysle obávaný (bojí sa zopakovania situácie) no ostal kamarátskym, z otcovej strany citovo vrelým a pre maloletú obohacujúcim.

Maloletá pre svoj optimálny osobnostný rozvoj - zvlášť pre citový rozvoj potrebuje predovšetkým emočne vrelý vzťah s matkou, pri ktorej musí zažívať pocit istoty a bezpečia. Otec potrebuje výchovu maloletej dopĺňať svojou citovou väzbou, rozvíjaním ďalších citových väzieb v rodine, rozvíjaním záujmov maloletej.

Pre maloletú je možné zabezpečiť kontakt s druhým rodičom v jeden deň v týždni, najlepšie počas víkendov (sobotu alebo nedeľu), je však nutné už počas ich dochádzky zabezpečiť pravidelnosť a dlhší kontakt počas víkendov napr. každý druhý víkend a postupne na celý víkend.

Za tento znalecký posudok tunajší súd uznesením č.k. 8P/47/2011 - 85 zo dňa 13.06.2011 priznal znalcovi odmenu a náhradu nákladov spolu vo výške 475,60 Eur. Toto uznesenie sa stalo právoplatným 07.07.2011 a vykonateľným 12.07.2011.

Na pojednávania vytýčené na deň 12.07.2011 a 03.11.2011 sa otec maloletej ani jeho právny zástupca nedostavili, hoci na obidve pojednávania právny zástupca otca predvolania prevzal. V súlade s ust. § 101 O.s.p. súd konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletej a jeho právneho zástupcu.

Na pojednávani dňa 12.07.2011 matka maloletej uviedla, že naďalej trvá na podanom návrhu. S otcom maloletej sa dokáže dohodnúť na jeho styku s maloletou, aj počas konania umožňovala otcovi, aby sa s maloletou stýkal každý nepárny víkend a v júli bola u otca od 01. do 14. dňa mesiaca.

Na pojednávani dňa 03.11.2011 matka maloletej znovu potvrdila, že trvá na podanom návrhu, aby jej maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti, otec aby bol zaviazaný prispievať na ňu výživným. Uviedla, že od nariadenia predbežného opatrenia otec jej každý mesiac zaplatil na výživu maloletej po 25,38 Eur. Nežiadala, aby súd upravoval styk otca s maloletou, dokážu sa na tom dohodnúť. V súčasnosti majú takú dohodu, že otec sa s maloletou stýka každý nepárny víkend od soboty od 9.00 do utorka do 8.00 h, kedy ju odovzdá do materskej školy, z ktorej ju potom ona vyzdvihne. Zároveň navrhla návrh otca, aby maloletá jemu bola zverená do osobnej starostlivosti zamietnuť.

Kolízny opatrovník na tomto pojednávani uviedol, že vzhľadom na závery znaleckého posudku doporučuje súdu vyhovieť návrhu matky a maloletú zveriť do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazat prispievať na maloletú výživným primeraným jeho možnostiam. Dodal, že rodičia na ÚPSVaR v Brezne uzatvorili dohodu o styku otca s maloletou, preto nenavrhuje, aby tento styk upravoval súd. Zároveň navrhol, návrh otca zamietnuť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

V zmysle § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na základe vykonaného dokazovania najmä na základe záverov znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých T.. Q. W., súd vyhovel návrhu matky a maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti.

U. zaviazal otca prispievať na výživu maloletej s účinnosťou od 03.03.2011 t.j. odo dňa kedy sa stalo vykonateľným uznesenie tunajšieho súdu č.k. 8P/47/2011 - 15 zo dňa 03.03.2011. Od tohto dňa je otec povinný prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným. Toto minimálne výživné sa mení vždy k 01.07. kalendárneho roka, preto od 03.03.2011 je povinný prispievať na výživu maloletej po 25,38 Eur mesačne, a od 01.07.2011 po 26,- Eur mesačne. V budúcnosti je povinný platiť na maloletú pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona výživným vo výške 30% z takto zmeneného životného minima. Otec je povinný platiť výživné k rukám matky maloletej vždy do 15.teho dňa každého mesiaca dopredu.

Za obdobie od 03.03.2011 do dňa vyhlásenia rozhodnutia (03.11.2011) mal otec na výživu maloletej zaplatiť spolu 206,41 Eur (aliquotná časť za marec 23,68 Eur + 3 mesiace x 25,38 Eur + 4 mesiace x 26,- Eur + aliquotná časť za november 2,59 Eur). Za uvedený čas otec na maloletú zaplatil spolu 203,04 Eur (8 mesiacov x 25,38 Eur). Rozdiel v uvedených sumách 3,37 Eur predstavuje dlh na zročnom výživnom. Vzhľadom na pomery účastníkov súd zaviazal otca tento dlh zaplatiť k rukám matky maloletej do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Vzhľadom na vyjadrenie matky a kolízneho opatrovníka súd styk otca s maloletou neupravil, nakoľko sa na tom rodičia vedia dohodnúť. V súčasnosti tento styk otca s maloletou prebieha na základe dohody s matkou maloletej.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutie súd návrh otca zamietol.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

V tomto konaní platil štát trovy a to odmenu a náhradu výdavkov spojené s vypracovaním znaleckého posudku. Uznesením č.k. 8P/47/2011 -85 zo dňa 13.06.2011 priznal súd znalcovi T.. Q. W. odmenu

a náhradu výdavkov spolu vo výške 475,60 Eur. Toto uznesenie sa stalo právoplatným 07.07.2011 a vykonateľným 12.07.2011.

Vzhľadom k výsledku konania, súd zaviazal otca maloletej nahradiť tieto trovy štátu v celkovej výške 475,60 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Takto rozhodol vzhľadom k tomu, že u otca maloletej nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, pracuje. V tomto konaní nepožiadala o bezplatnú právnu pomoc centrum právnej pomoci ale dňa 10.03.2011 udelil plnomocnenstvo advokátovi, v ktorom sa zaviazal za právnu pomoc zaplatiť advokátovi odmenu a náhradu jeho výdavkov po predložení vyúčtovaní. Z tohto vyplýva, že sám otec maloletej seba považoval za schopného platiť výdavky súvisiace s týmto konaním. Nakoľko otec maloletej v tomto konaní nebol úspešný, súd mu uložil povinnosť nahradiť štátu všetky trovy súvisiace so zabezpečením znaleckého posudku.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., žiaden zúčastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu. Nakoľko konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa sa môže podľa § 81 ods. 1 O.s.p. začať aj bez návrhu o náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol v zmysle citovaného ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu týchto trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

rozhodnutie, môže